

**Milieucriteria voor het maatschappelijk
verantwoord inkopen van**

Kabels en leidingen

Versie 7 mei 2015

1. Scope/afbakening

De productgroep Kabels en Leidingen omvat alle producten, diensten en werken ten aanzien van ondergrondse kabels en leidingen waarbij overheden op een of andere wijze een essentiële rol hebben of kunnen hebben. De productgroep heeft betrekking op eigen kabels en leidingen, bijvoorbeeld de inkoop of het ontwerp van de fysieke kabel of leiding. Dit betreft de fasen ontwerp, aanleg, beheer en verwijdering. Daarnaast behoren tot deze productgroep alle diensten die een beschermde, veilige en goed toegankelijke ligging van kabels en leidingen (ook die van derden) in de publieke ondergrond beogen. Dit betreft de initiatie- of planfase.

De verschillende overheden kopen alle soorten ondergrondse kabels en leidingen in die in omloop zijn. Dit omvat openbare verlichtingskabels, drains, buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en afvalwatertransportleidingen met afmetingen tot twee meter. Ook alle voorzieningen die tot doel hebben deze kabels en leidingen te beschermen en goed toegankelijk te houden, worden ingekocht en behoren bij deze productgroep. Kabels en leidingen, inclusief de voorzieningen, worden ook wel de 'kleine ondergrondse infrastructuur' genoemd.

De volgende onderwerpen worden niet tot deze productgroep gerekend:

- de kabels en leidingen in beheer bij TenneT;
- de kabels en leidingen in beheer bij alle andere kabel- en leidingeigenaren anders dan overheden, zoals nutsbedrijven, energiebedrijven, de industrie en andere zakelijke instellingen;
- stadsverwarmingssystemen. Voor zover bekend, zijn er geen of op zeer beperkte schaal overheden die zelfstandig stadsverwarmingssystemen in eigendom hebben. Als dit wel het geval is, dan is er sprake van co-eigendom met een nutsbedrijf. Het ontwerp zal dan bij dit nutsbedrijf liggen;
- onderwerpen die al specifiek binnen andere productgroepen worden behandeld.

De volgende producten (met bijbehorende CPV-code) maken deel uit van de productgroep. Deze lijst met producten is niet uitputtend.

Producten	CPV-code
Aanleg van pijpleidingen, communicatielijnen en elektriciteit	45231000-5
Aanleggen van buisleidingen	45231112-3
Aanleggen van pijpleidingen, communicatielijnen en stroomleidingen	45230000-8
Aanvullende werkzaamheden voor pijpleidingen en kabels	45232000-2
Algemene bouwwerkzaamheden voor pijpleidingen	45231100-6
Bouwen van olie- en gaspijpleidingen	45231200-7
Bouwen van pijpleidingen voor water en afvalwater	45231300-8
Buisleidingen	44115100-0
Elektrische leidingen	31321000-2
Herleggen van pijpleidingen	45231113-0
Hoofdleidingen	31310000-2
Inspectie van pijpleidingen	76600000-9
Leidingen voor de afvoer van afvalwater	45232411-6
Leidingen voor de afvoer van overtollig regenwater	45232130-2
Ontwerpen van pijpleidingen	71322200-3
Pijpleidingen, pijpleidingstelsels, pijpen, mantelbuizen, binnenbuizen	44160000-9
Renovatie van hoofdwaterleidingen	45232151-5
Vorbereidende werkzaamheden voor leidingen	45111290-7
Aansluitkabels	31224400-6
Aanvullende werkzaamheden voor pijpleidingen en kabels	45232000-2
Bouwwerkzaamheden voor hoogspanningsleidingen (voor zover deze zich ondergronds bevinden)	45231400-9
Communicatiekabels	32572000-3
Glasvezelkabels	32562000-0
Leggen van kabels	45314310-7
Middenspanningskabels	31321220-0
Optische telecommunicatiekabels	32562200-2

Signaalkabels	31321700-9
Stroomverdelingskabels	31320000-5
Telecommunicatiekabels en –uitrusting	32520000-4
Telefoonkabels en bijbehorende uitrusting	32551000-0

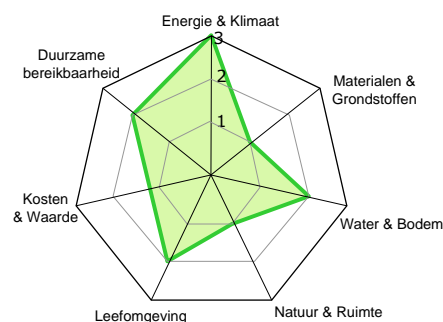
2. Criteriadocumenten en Aanpak duurzaam GWW

De kern van de Aanpak Duurzaam GWW is het meewegen van duurzaamheidsaspecten vanaf een vroege planfase, met een focus op de hele levenscyclus van de aan te leggen infrastructuur of object(en). Hierdoor is immers de meeste duurzaamheidswinst te behalen en kan in elk project een goede, integrale afweging worden gemaakt tussen [People, Planet en Profit](#).

Het Ambitiweb heeft een centrale plaats in de Aanpak Duurzaam GWW. Het Ambitiweb helpt om in een vroeg stadium van een project ambities helder te maken en vervolgens deze gedurende het gehele traject vast te houden. Voor informatie over de Aanpak Duurzaam GWW en het Ambitiweb zie <http://duurzaamgww.nl/>.

Het Ambitiweb hanteert een aantal duurzaamheidsthema's. Elk thema kent drie ambitieniveaus:

1. inzicht in de grootste belasters en stromen voor het betreffende thema en daarbij het behalen van een minimumniveau;
2. het stellen van concrete reductiedoelstellingen en het bereiken van een significante verbetering op het betreffende thema;
3. het toevoegen van waarde, in plaats van "minder slecht". Niet alleen is de belasting op milieu, mens of waarde nihil, er wordt zelfs een positieve bijdrage geleverd.

Onderdeel van niveau 1 is het voldoen aan de geschiktheidseisen, minimumeisen en contractbepalingen van de criteriadocumenten Duurzaam Inkopen. Met de gunningscriteria kan een bijdrage worden geleverd aan niveau 2.

Navolgend is een overzicht gegeven van de eisen en criteria onderverdeeld naar de verschillende thema's. Er zijn in de criteriadocumenten in totaal vijf thema's onderscheiden:

- energie en klimaat;
- materialen en grondstoffen;
- water en bodem;
- leefomgeving;
- natuur en ruimte.

In de navolgende tabel zijn de thema's opgenomen waar de inkoper daadwerkelijk invloed op uit kan oefenen met de eisen en criteria uit dit criteriadocument.

Thema's	Niveau 1 Ambitiweb Selectiecriteria (SC) Minimumeis (ME) Contractbepaling (CB)	Niveau 2 Ambitiweb Gunningcriteria (GC)
Energie en klimaat		GC1. Energiezuinig ontwerp
Materialen en grondstoffen	ME1. Verwerken/ afvoeren van vrijkomende stoffen CB1. Beheer- en onderhoudsplan	

3. Toedeling van criteria aan projectfasen

De criteria in dit document hebben zowel betrekking op nieuwe aanleg en reconstructie als op beheer en onderhoud bij bestaande werken en sloop. In de navolgende tabel zijn de criteria toegedeeld aan de verschillende fasen waarop zij van toepassing zijn.

Toepassingsgebied Criterium	Ontwerp	Realisatie	Beheer en onderhoud	Sloop
Minimumeisen				
1. Verwerken vrijkomende stoffen	-	x	x	x
Gunningscriteria				
1. Energiezuinig ontwerp	o	o	o	-
Contractbepalingen				
1. Beheer- en onderhoudsplan	-	x	x	-

x = toepassen in deze fase

- = niet toepassen in deze fase

o = optioneel

4. Selectiecriteria

Niet bepaald voor deze productgroep.

5. Minimumeisen

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME1	<p>Verwerken/ afvoeren van vrijkomende stoffen</p> <ol style="list-style-type: none"> Indien steenachtige afvalstoffen worden gebroken dan moet het breken conform BRL 2506 plaatsvinden. Teerhoudend asfalt(granulaat) moet worden afgevoerd naar een op basis van de Wet Milieubeheer vergunde be- en verwerkingsinrichting in Nederland voor de thermische reiniging van het teerhoudend materiaal. <i>(In het geval van een tijdelijke inrichting, die niet onder de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit valt).</i> Op de locatie van uitvoering moeten voorzieningen zijn getroffen om verschillende soorten afvalstoffen ten gevolge van de werkzaamheden gescheiden op te slaan dan wel gescheiden af te voeren. Ook voor het gescheiden opslaan van vrijkomende secundaire grondstoffen moeten op de locatie van uitvoering voorzieningen worden getroffen. <p><i>Toelichting bij punt 2 van dit criterium</i> De inkoper wordt geadviseerd om de CROW-publicatie 210 'Richtlijn omgaan met vrijkomend asfalt – Aandacht voor de teerproblematiek' te hanteren.</p> <p><i>Toelichting bij punt 3 van dit criterium</i> Het deel van de eis inzake scheiden van afvalstoffen is weliswaar al een uit de Wet milieubeheer voortvloeiende wettelijke plicht voor de meeste inrichtingen, maar omdat tijdelijke inrichtingen daar niet onder vallen wordt deze eis hier toch expliciet gesteld.</p> <p><i>Verificatie</i> Verificatie t.a.v. aspect 1: De inschrijver kan worden gevraagd om een KOMO productcertificaat BRL 2506 'Recyclinggranulaten voor toepassing in GWW-werken en beton' op naam van de inschrijver of onderaannemer, te overleggen. Controle van het certificaat kan via www.bouwkwaliteit.nl.</p>

6. Gunningscriteria

Nr.	Gunningscriteria (GC)
GC1	<p>Energiezuinig ontwerp Naarmate een ontwerp voor kabels en leidingen energiezuiniger is, wordt de inschrijving hoger gewaardeerd. Beoordeling vindt plaats op basis van een korte beschrijving van de volgende elementen die in het ontwerp zullen worden uitgewerkt met een daarbij behorende raming energieverbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... • [nader in te vullen door de inkoper] <p>Het geraamde energieverbruik wordt berekend in kWh/gebruiksjaar. Het plan wordt getoetst op technisch realiteitsgehalte en de hoogte van het geraamde energieverbruik van de bovengenoemde elementen. De inschrijving wordt als volgt gewaardeerd: [...].</p> <p><i>Toelichting</i> De aanbestedende dienst dient dit criterium zelf verder uit te werken door een punttoedeling te maken, rekening houdend met het relatieve belang van dit criterium. De elementen waar op beoordeeld wordt dienen eenduidig en transparant beschreven te worden. Als referentie kan er bijvoorbeeld een vergelijking worden gemaakt met een vergelijkbaar systeem waarin in ieder geval de minimumeisen zoals genoemd in dit document zijn toegepast. Bij vervanging van een bestaande situatie kan het energieverbruik van de oude situatie als ondergrens fungeren.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan.</p>

7. Contractbepalingen

Nr.	Contractbepalingen (CB)
CB1	<p>Beheer- en onderhoudsplan Bij de oplevering van het kabel- en/of leidingensysteem wordt een beheer- en onderhoudsplan geleverd, waarin de onderhoudsmaatregelen zijn beschreven die vereist zijn voor de instandhouding van het kabel- en/of leidingensysteem. Het plan beschrijft de wijze van beheer en onderhoud, nodig om de duurzame aspecten van het kabel- en/of leidingensysteem in stand te houden. [nader in te vullen door de inkoper]</p> <p>Het plan bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beschrijving van de in acht te nemen beheermaatregelen met inspectie-intervallen voor een periode van XX jaar, met bijbehorende instructies (ten minste beschrijving inspectiepunten, methodes, inschatting aantal metingen); • Beschrijving van de in acht te nemen onderhoudsintervallen voor een periode van XX jaar, met bijbehorende instructies (ten minste beschrijving onderhoudswerkzaamheden en beschrijving benodigde materialen en energie en inschatting aantal metingen en eventuele relatie met andere werkzaamheden waarvoor bijvoorbeeld grondverzet gewenst is). <p><i>Toelichting</i> De duurzame aspecten van het kabel- en/of leidingensysteem kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld het onderhoud en beheer van bepaalde materialen en installaties. Zo kan een bepaald onderhoudsarm materiaal een aangepast onderhoudsregime vereisen.</p> <p>Als een zodanige verandering plaats vindt dat een nieuw onderhouds- en beheerplan nodig is, moeten hiervoor aparte afspraken met de inschrijver worden gemaakt. Bepalingen hiervoor kunnen ook in het contract worden vastgelegd.</p>